

Câu 1. (4,0 điểm)

Đọc đoạn trích sau và thực hiện các yêu cầu:

Việc của chúng tôi là ngồi đây. Khi có bom nổ thì chạy lên, đo khối lượng đất lấp vào hố bom, đếm bom chưa nổ và nếu cần thì phá bom. Người ta gọi chúng tôi là tổ trinh sát mặt đường. Cái tên gọi sự khát khao làm nên những sự tích anh hùng. Do đó, công việc cũng chẳng đơn giản. Chúng tôi bị bom vùi luôn. Có khi bò trên cao điểm về chỉ thấy hai con mắt lấp lánh. Cười thì hàm răng lóa lên khuôn mặt nhem nhuốc. Những lúc đó, chúng tôi gọi nhau là “những con quý mắt đen”.

(Ngữ văn 9 - Tập hai)

- Đoạn văn trên trích trong tác phẩm nào? Của ai?
- Chỉ ra hai phép liên kết có trong đoạn văn?
- Câu: *Những lúc đó, chúng tôi gọi nhau là “những con quý mắt đen”*. giúp em hiểu gì về các nhân vật?
- Qua đoạn trích, em hãy viết đoạn văn ngắn (khoảng 10 đến 12 câu) bày tỏ suy nghĩ của em về “Ý nghĩa của tinh thần vượt khó vươn lên trong cuộc sống”.

Câu 2. (6,0 điểm)

Cảm nhận của em về đoạn thơ sau:

“Bỗng nhận ra hương ổi
Phả vào trong gió se
Sương chùng chình qua ngõ
Hình như thu đã về

Sông được lúc dềnh dàng
Chim bắt đầu vội vã
Có đám mây mùa hạ
Vắt nửa mình sang thu”

(Trích “Sang thu” - Hữu Thỉnh, Ngữ văn 9, tập 2)

===== Hết =====

(Hướng dẫn chấm có 02 trang)

Câu	Nội dung	Điểm
1		4,0
	a. Đoạn trích được trích trong tác phẩm: “Những ngôi sao xa xôi” Tác giả: Lê Minh Khuê	0,25 0,25
	b. Học sinh chỉ đúng được hai phép liên kết : phép lặp (chúng tôi, bom); phép nối (Do đó); phép thế (Những lúc đó) ...	1,0
	c. Câu “Những lúc đó chúng tôi gọi nhau là những con quỳ mắt đen” giúp ta thấy được tinh thần lạc quan, tinh thần trách nhiệm cao với công việc, dũng cảm, không ngại gian khổ, hi sinh của ba cô gái thanh niên xung phong làm công việc trinh sát mặt đường.	0,5
	d. Viết đoạn văn: - Về hình thức: + Đảm bảo cấu trúc đoạn văn: Diễn dịch, qui nạp... + Chuẩn chính tả, ngữ pháp. - Về nội dung:	0,25
	+ Tinh thần vượt khó: sẵn sàng đối mặt với khó khăn, thử thách trong cuộc sống với tinh thần và năng lượng tích cực. + Người có tinh thần vượt khó sẽ cố gắng phấn đấu, nỗ lực hết mình để đạt được mong muốn hoặc mục tiêu đề ra. + Tinh thần vượt khó giúp con người tôi luyện được những phẩm chất quý giá như chăm chỉ, cần cù, lạc quan...bởi vậy thành công sẽ đến nhanh hơn. + Tạo cơ hội để con người tự khẳng định bản thân + Người có tinh thần vượt khó được mọi người yêu quý, noi theo. + Thật đáng tiếc cho những người trước khó khăn vội nản lòng, buông xuôi, gục gã ... khó thành công trong cuộc sống. → Khẳng định ý nghĩa của tinh thần vượt khó vươn lên trong cuộc sống để từ đó tôi rèn bản lĩnh , ý chí, nghị lực vượt khó.	1,75
2	Cảm nhận của em về đoạn thơ...	6,0
	A. Yêu cầu chung - Đảm bảo cấu trúc bài văn nghị luận văn học về tác phẩm thơ hoặc đoạn trích có mở bài, thân bài, kết bài. - Xác định đúng vấn đề nghị luận. - Triển khai vấn đề nghị luận thành các luận điểm. Vận dụng tốt các thao tác lập luận kết hợp chặt chẽ giữa lí lẽ và dẫn chứng, thể hiện sự cảm nhận sâu sắc.	0,25
	B. Yêu cầu cụ thể (thí sinh có thể trình bày theo hướng sau) 1. Giới thiệu tác giả, tác phẩm và khái quát đoạn thơ. - Tác giả Hữu Thỉnh sinh năm 1942, quê ở Tam Dương, Vĩnh Phúc. Ông là nhà thơ trưởng thành trong cuộc kháng chiến chống Mỹ. - Tác phẩm: Viết năm 1977, hai năm sau ngày đất nước thống nhất in trong tập “Từ chiến hào đến thành phố” - Vị trí đoạn thơ và vấn đề nghị luận: Hai khổ thơ trên thuộc phần đầu bài thơ là cảm nhận tinh tế của tác giả về những chuyển biến của đất trời ở thời khắc giao mùa từ hạ sang thu nhẹ nhàng, bình yên, thơ	0,5

mộng.	
<p>2. Cảm nhận tinh tế về tín hiệu báo thu về</p> <ul style="list-style-type: none"> - Thiên nhiên được cảm nhận từ những gì vô hình: + “Hương ôi”: Là làn hương đặc biệt của mùa thu miền Bắc được cảm nhận từ mùi ôi chín. + Từ “phả” gợi mùi hương ôi ở độ đậm nhạt, sánh lại, thơm nồng nàn và quyền rũ lan tỏa trong không gian “gió se” (hồn thu Bắc Bộ) + “Sương chùng chình”: những hạt sương mềm mại,giăng mắc nhẹ nhàng , chuyển động chậm rãi nơi đường thôn ngõ xóm - Cảm xúc của thi nhân : + Kết hợp các từ “bỗng, hình như” thể hiện tâm trạng ngỡ ngàng, cảm xúc băng khuâng trước thoáng đi bất chợt của mùa thu. Nhà thơ giật mình bối rối, hình như còn chút gì chưa thật rõ ràng trong cảm nhận. + Tâm hồn thi sĩ chuyển biến nhẹ nhàng với phút giao mùa của cảnh vật. Từng cảnh sang thu thấp thoáng hồn người: chùng chình, bịn rịn, lưu luyến, băng khuâng... 	1,75
<p>3. Sang thu cảnh vật xôn xang thay đổi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dòng sông được lúc dềnh dang, thành thơi, hiền hòa, thông thả, khoai thài vì mùa lũ đã đi qua. - Đối lập với dòng sông là những cánh chim trời lại vội vã gấp gáp bay về phương Nam tránh rét. → Đó là tốc độ trái chiều giữa chậm và nhanh ở vào thời điểm giao thoa của muôn vật, muôn loài. - Đám mây được tác giả miêu tả qua sự liên tưởng độc đáo bằng tâm hồn tinh tế, nhạy cảm: “đám mây”: “vắt nửa mình”. Nó như dải lụa mềm mại nối hai bờ thời gian hạ thu, một nửa ở mùa hạ, nửa sang trời thu, hạ chưa hẳn qua, thu chưa hẳn tới. Đó là hình ảnh độc đáo nhất của khoảnh khắc giao mùa. → Thiên nhiên sang thu được tác giả phát hiện bằng những hình ảnh quen thuộc góp phần làm nên bức tranh thu bình yên, trong trẻo, thơ mộng. 	1,75
<p>4. Nghệ thuật</p> <ul style="list-style-type: none"> - Thể thơ năm chữ trong sáng. - Hình ảnh thơ bình dị, thân quen mà gợi cảm. - Ngôn ngữ giản dị, hàm súc, giàu sức gợi để diễn tả sự biến đổi của tạo vật và hồn người sang thu. - Biện pháp nghệ thuật: nhân hóa, tương phản. 	0,75
<p>5. Đánh giá khái quát</p> <ul style="list-style-type: none"> - Đoạn thơ là khúc giao mùa nhẹ nhàng, thơ mộng, bình yên, trong trẻo từ cuối hạ sang đầu thu ở làng quê Bắc Bộ. - Tác giả không chỉ mang đến những cảm nhận mới về mùa thu quê hương mà còn làm sâu sắc thêm tình cảm quê hương trong trái tim mỗi người. 	0,5
<p>C. Sáng tạo: Có cách diễn đạt độc đáo, sáng tạo (kết cấu, sử dụng từ ngữ, hình ảnh, yếu tố biểu cảm...) thể hiện quan điểm, thái độ riêng, sâu sắc không trái với chuẩn mực đạo đức, pháp luật.</p>	0,25
<p>D. Chính tả, dùng từ, đặt câu: Đảm bảo chuẩn chính tả, ngữ pháp, ngữ nghĩa tiếng việt: Không mắc lỗi chính tả, dùng từ, đặt câu.</p>	0,25
TỔNG ĐIỂM (1+2)	10,0